

Esmatasandi tervisekeskuse rahastamise (baasraha koodiga 3092) taotlemise tingimused ja tegevused

Esmatasandi tervisekeskuse (*ETTK* või *tervisekeskus*) moodustamisel on eelduseks eestvedaja (võib olla perearst/id, omavalitsus jne), kes kogu protsessi koordineerib.

Esmalt on vajalik hinnata ja vastata mitmetele küsimustele, et kavandada edasised toiminguid:

- 1) Kes on need perearstid, kes soovivad hakata moodustama tervisekeskust? On meid minimaalselt kolm nimistut või rohkem, kus me teenust osutame, kas näeme end teenust osutamas aastate pärast samas kohas või võivad tulla muutused? Kas keegi võiks liituda filiaalina?
- 2) Mis vormis ja viisil me soovime/suudame tervisekeskuses teenust osutada:
 - moodustame ühe äriühingu või jätkame erinevate äriühingutena?;
 - kas osutame täiendavaid teenuseid (ämmaemandus, füsioteraapia, koduõendus) ise või peame selleks kaasama teisi äriühinguid?
- 3) Kas meil on olemas teenuste osutamiseks vajalikud tegevusload?
- 4) Kas meil on olemas vajalikud töötajad, teenuse osutajad? Mida me vajame juurde, kust me ressursid saame? Kas ja keda kaasame? Kuidas me omavahel kokku lepime, et asjad hakkaks toimima?
- 5) Kas meil on olemas ruumid, mis vastaksid tervisekeskuse rahastusmudelile? Kas vajame ruume juurde? Kust me need saame? Mis tingimustel?

Kui on tahe, siis leiduvad ka teenuse osutajad, ruumid, õnnestub leida koostöövorm/koostööpartnerid, taotleda ja saada tegevusload ning esitada haigekassale rahastustaotlus, mis leitav haigekassa kodulehel: <https://www.haigekassa.ee/partnerile/raviasutusele/ravi-rahastamise-lepingud/uldarstiabi-rahastamise-lepingud>

Taotlusi võib esitada haigekassasse jooksvalt. 10. kuupäevaks esitatud taotlused menetletakse ja otsus tehakse hiljemalt uue kuu alguseks. Taotlusele lisaks vajame hindamiseks:

- ruumiplaani; kui ruumi rendite, siis rendilepingu koopiat;
- koostöökokkulepete koopiaid kui täiendavaid teenuseid osutab keegi teine.

Oluline teada

- ETTK moodustamise põhialused ja rakendustingimused on detailselt kajastatud sotsiaalministri määruses *Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Eesti Haigekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise meetodika* §-s 4¹ „Tervisekeskuse rahastamise erisused“ <https://www.riigiteataja.ee/akt/120122019003>
- ETTK rahastust saab taotleda kui ühtses taristus osutab üldarstiabi vähemalt kolm (sh nendest üks võib olla filiaalina) nimistuga perearsti, kelle nimistute suurus kokku on üldjuhul vähemalt 4500 isikut.
ETTK nimistute suurus võib olla alla 4500 isiku juhul, kui perearsti teeninduspiirkond asub valla territooriumil ning tervisekeskuse teenuse osutamata jätmise avaldab mõju üldarstiabi kättesaadavusele ja kvaliteedile või kui ETTK-ga liitub tegevust alustav (nn 0) nimistu.
Iga nimistu suurus ei pea olema 1500 isikut vaid kokku nimistute kohta peab olema isikute arv nimistute arv x 1500 isikut, nt 10 nimistu puhul on nimistute peale kokku 15000 isikut. *Tegevust alustavat nimistut omav ETTK peab koguma kahe aasta jooksul kokku isikute arvu, et tagada tervikuna nõutud üldarv, milleks on ETTK nimistute arv x 1500 isikut.*
- Tervisekeskuse võivad moodustada kas üks või mitu üldarstiabi osutavat äriühingut või füüsilisest isikust ettevõtjat koos. Kui tervisekeskuse moodustavad mitu ärilises mõttes erinevat üldarstiabi osutajat, siis on oluline sõlmida omavaheline koostöökokkulepe, millest lähtuvalt igapäevatööd korraldada, täiendavaid teenuseid ning muid kulusid rahastada.
Üldarstiabi osutava äriühingu moodustajaks võib perearstide kõrval olla ka omavalitsus. *Ühel juriidilisel isikul võib olla erinevaid lepingu lisasid nii ETTK rahastuseks, kui üksik- või grupipraksise rahastamiseks. ETTK rahastust on võimalik taotleda ühes tegevuskohas koondunud perearsti nimistutele (sh filiaalina liitunud).*
- Tervisekeskuse filiaaliks saavad olla nimistud, mis ei asu tervisekeskusega ühtses taristus ja kus osutab üldarstiabi kuni kaks nimistuga perearsti. Filiaalis võib osutada ämmaemanda iseseisva vastuvõtu teenust, füsioteraapiateenust ja koduõendusteenust juhul, kui on tagatud nimetatud teenuste osutamine ka tervisekeskuses. Tervisekeskusel võib olla mitu filiaali erinevates taristutes.
- ETTK-s tegutseval ja filiaalina liitunud perearstil on õigus teenindada patsiente teises tegevuskohas vastavalt täna kehtivatele õigusaktidele, st. teine tegevuskoht rahastatakse koodiga 3051 koefitsiendiga 0,8.
- ETTK-s peavad olema täidetud tervise- ja tööministri 29. oktoobri 2015. a käskkirjaga nr 163 sätestatud ruuminõuded. (täpsemalt on ruumide suurused ja arvud EHK ja EPS-i poolt koostatud [ruumitabelis](#), mis on rahastuse aluseks) Ruuminõuete tingimuste täitmise m² kõikumine on lubatud 10% ulatuses.

- Ruuminõuetest erinevalt on tervisekeskuses lubatud ühe perearsti nimistu lisandumine juba olemasolevasse äriühingusse. Nimetatud juhul on lubatud kabinetide riskasutus äriühingu piires.
- ETTK-s peab osutama oma nimistute inimestele täiendavaid teenuseid – ämmaemandust, füsioteraapiat ja koduõendust. Minimaalne maht ETTK rahastamise taotluse esitamisel on ämmaemandus- ja füsioteraapiateenuse osutamiseks 5 tundi nädalas.
NB! Täiendavaid teenuseid võivad osutada ETTK moodustavad üldarstiabi osutajad ise eeldusel, et neil on olemas Terviseameti tegevusluba ämmaemandusteenuse ja koduõendusteenuse osutamiseks tegevuskohas ning tööle on võetud vastava pädevusega füsioterapeut.
NB! ETTK võib täiendavate teenuste ostmiseks tervisekeskuse patsientidele sõlmida koostöökokkuleppe mõne teise juriidilise isikuga, kes tagab ämmaemandusteenuse ja füsioteraapiateenuse osutamise ETTK pinnal või ETTK-ga samal taristul ning kes omab teenuse osutamiseks vajalikke Terviseameti tegevuslubasid (ämmaemandusteenuse osutamiseks ETTK taristul) ning piisava pädevusega teenuse osutajaid.
 Koduõendusteenuse osutajal peab olema tegevusluba ning koduõed peavad olema läbinud koduõe baaskoolituse. Koduõenduse baas ei pea olema ETTK taristul. Tervisekeskusele esitatavate nõuete täitmise eest vastutavad ETTK moodustanud perearstid (äriühingud) koos solidaarselt, koostööd tehakse ämmaemandusteenuse, füsioteraapiateenuse ja koduõendusteenuse osutajatega; koostöös tagatakse täiendavate teenuste osutamine.
- Perearstidel ja pereõdedel on valmisolek tagada igal tööpäeval tervisekeskuse avatuse aegadel kell 8 – 18 vähemalt ühe arsti ja õe vastuvõtt, taristul on avatud registratuur, pakutakse täiendavaid tervisekeskuse nimistute inimestele ettenähtud teenuseid (ämmaemandus-, füsioteraapia- ja koduõendusteenus)
- ETTK lahtioleku- ja vastuvõtuajad ning kontaktandmed (telefon, e-posti aadress) peavad olema keskkuses nähtaval kohal ja ETTK veebilehel. Nimistute andmed (koosseis, erinevate töötajate vastuvõtu ajad, telefonitunnid, asendused jm) Terviseameti nimistu registris ja ETTK veebilehel peavad vastama tegelikule töökorraldusele. Teavet tuleb uuendada muudatuste tekkimisel.
- ETTK lahtioleku aja jooksul peab olema tagatud ägeda haigestumise korral inimeste vastuvõtt olenemata nimistusse kuulumisest. Vältimatut abi osutatakse kõigile pöördujatele.
- Teenusele registreerimine peab olema tagatud ETTK lahtioleku aegadel tervishoiuteenuse osutaja tegevuskohas, telefoni või e-posti teel tervishoiuteenuse osutaja registratuuris või Interneti vahendusel.
- ETTK meeskonna liikmete (sh täiendavate teenuste pakkujad) vahel peavad toimuma kliiniliste juhtumite arutelud vähemalt kord kahe kuu jooksul. Nende korraldamise eest vastutab ETTK.

- Olenevalt ETTK-sse koondunud nimistute arvust ning sellest, kas liitunud nimistu põhitegevuskoht on ETTK taristul või on tegemist filiaaliga, rakendub baasrahale kood 3092 koefitsient.
- ETTK taristul põhitegevuskohana teenust osutavate nimistute korral rakenduvad baasrahale kood 3092 järgmise koefitsiendid:
 - 3–5 nimistuga pereearsti korral on koefitsient 0,93;
 - 6–8 nimistuga pereearsti korral on koefitsient 0,89;
 - 9–11 nimistuga pereearsti korral on koefitsient 0,88;
 - 12–14 nimistuga pereearsti korral on koefitsient 0,87;
 - 15–20 nimistuga pereearsti korral on koefitsient 0,86;
 - 21 ja enama nimistuga pereearsti korral on koefitsient 0,84.
- Filiaalina liitunud nimistutele makstakse baasraha koodiga 3092 koefitsiendiga 1,0.
- Tervishoiuteenuste loetelust tulenevalt tasutakse Tervisekeskuses osutatud ämmaemanduse ja füsioteraapia teenuste eest järgmiste koodide alusel:

Ämmaemandus:

- ✓ koodiga 3098 Ämmaemanda vastuvõtt esmatasandi tervisekeskuses (60 min);
- ✓ koodiga 3099 Ämmaemanda vastuvõtt esmatasandi tervisekeskuses (30 min);
- ✓ koodiga 3028 Ämmaemanda koduvisiit (sünnitusjärgne) esmatasandi tervisekeskuses.

Füsioteraapia:

- ✓ koodiga 7062 Füsioteraapia individuaalne esmatasandi tervisekeskuses (kestus 30 min);
- ✓ koodiga 7063 Füsioteraapia 2–3 haigele samal ajal esmatasandi tervisekeskuses (kestus 30 min);
- ✓ koodiga 7064 Füsioteraapia grupis esmatasandi tervisekeskuses (kestus 30 min).

Alates 01.01.2021 tasub haigekassa tervisekeskusele koodiga 3084 täiendavalt tervisekeskuses töötava täistööajaga õe, tervishoiu tugispetsialisti, vaimse tervise õe või kliinilise psühholoogi eest.

Tervisekeskuses töötava õe, tervishoiu tugispetsialisti, vaimse tervise õe või kliinilise psühholoogi töötamisel osakoormusega rakendub koodiga 3084 tähistatud lisatasule koefitsient vastavalt tegelikule töökoormusele. Tervisekeskus võib tööle võtta ühe nimetatud spetsialistidest. Koodi 3084 alusel tasutakse õe eest tingimusel, et tervisekeskusesse koondunud kõiki nimistuid teenindab kaks täiskoormusega pereõde. Vaimse tervise õe puhul on oluline omada Terviseameti tegevusluba.